

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

INSTITUTE OF FINANCES

NÁVRH NA ŘEŠENÍ OPTIMALIZACE DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB POMOCÍ ODPIŠŮ, TVORBY REZERV A OPRAVNÝCH POLOŽEK

A PROPOSAL FOR A SOLUTION TO THE OPTIMIZATION OF THE CORPORATE INCOME TAX
BY USING DEPRECIATION, RESERVES AND ADJUSTMENTS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Šárka Bláhová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Pavel Svirák, Dr.

BRNO 2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bláhová Šárka

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Návrh na řešení optimalizace daně z příjmů právnických osob pomocí odpisů, tvorby rezerv a opravných položek

v anglickém jazyce:

A Proposal of a Solution to the Optimization of the Corporate Income Tax by Using Depreciation, Reserves and Adjustments

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Analýza problému

Vlastní návrh řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

E-Bulletin: Komory daňových poradců České republiky [online]. Wolters Kluwer ČR, 2012 [cit. 2012-10-16]. ISSN 1211-9946.

BREZANIOVÁ MÁRIA A KOLEKTIV. Daně a účetnictví: Vzory a případy. 2012. 1.vyd. Těšín: Poradce, 2012. EAN 120103108.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: Úplné znění. Sagit, 2011.

Zákon č. 234/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. In: Úplné znění. Sagit, 2012

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Svirák, Dr.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2012/2013.

L.S.

---

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
Ředitel ústavu

---

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 28.05.2013

ABSTRAKT

Daňová optimalizace je způsob, jak snížit daňovou povinnost, aniž by byl porušen zákon. Legislativa České republiky umožňuje několik způsobů, kterými lze upravit, resp. snížit základ daně. Cílem této bakalářské práce je navrhnout nejlepší způsob řešení výpočtu daňové povinnosti tak, aby odvod daně byl co nejnižší. V bakalářské práci se pro tento účel budou využívat tři možnosti, jak optimalizovat daňovou povinnost, a to: úpravy odpisování majetku, tvorba rezerv a jejich rozpouštění a využívání opravných položek k pohledávkám. Způsobů, jak snížit daňovou povinnost je samozřejmě více a každý podnik si vybere takový, který je pro něj nejvhodnější.

ABSTRACT

Tax optimization is a way to reduce the tax liability, without the law was violated. Legislation of the Czech Republic provides several ways in which you can edit, respectively. reduce the tax base. The aim of this work is to propose the best solution calculating tax obligations to pay the tax as low as possible. The work for this purpose will be the three ways to optimize your tax liability, namely: different methods of depreciation, creation of reserves and their dissolution and utilization of adjustments. Ways to reduce the tax liability is, of course, more and each company chooses the one that is most suitable for them.

KLÍČOVÁ SLOVA

Daň, společnost s ručením omezeným, odpisy, rezervy, opravné položky.

KEYWORDS

Income tax, limited liability company, depreciation, reserves, adjustments.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

BLÁHOVA, Š. *Návrh na řešení optimalizace daně z příjmů právnických osob pomocí odpisů, tvorby rezerv a opravných položek*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2013. 57 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Pavel Svirák, Dr.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne

Podpis

Ráda bych vyjádřila poděkování vedoucímu bakalářské práce Ing. Pavlu Svirákovi, Dr. za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD.....	12
CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	13
1 TEORETICKÁ ČÁST	14
1.1 Základní pojmy	14
1.1.1 Daň.....	14
1.1.2 Daň z příjmů právnických osob	14
1.1.3 Poplatníci daně z příjmů právnických osob	14
1.1.4 Předmět daně.....	15
1.1.5 Zdaňovací období	15
1.1.6 Základ daně.....	15
1.1.7 Sazba daně	16
1.1.8 Osvobozené příjmy	16
1.1.9 Odčitatelné položky	17
1.1.10 Slevy na dani.....	17
1.2 Společnost s ručením omezeným.....	18
1.2.1 Charakteristika společnosti s ručením omezeným.....	18
1.2.2 Založení a vznik společnosti s ručením omezeným.....	18
1.2.3 Základní kapitál	19
1.2.4 Práva a povinnosti společníků	19
1.2.5 Orgány společnosti s ručením omezeným	20
1.2.6 Zrušení a zánik společnosti.....	22
1.3 Daňové odpisy.....	22
1.3.1 Optimalizační možnosti pomocí odpisování.....	24

1.3.2	Přerušeni daňového odpisování hmotného majetku	24
1.3.3	Uplatnění zrychleného odpisování hmotného majetku.....	25
1.3.4	Využití nižších sazeb u rovnoměrného odpisování hmotného majetku ...	25
1.3.5	Mimořádné odpisy	25
1.3.6	Poloviční daňový odpis.....	26
1.4	Rezervy	26
1.4.1	Princip rezerv	26
1.4.2	Dělení rezerv	28
1.4.3	Zákonné rezervy	28
1.4.4	Rezervy na opravu hmotného majetku	29
1.5	Opravné položky	30
1.5.1	Dělení opravných položek	31
1.5.2	Podmínky pro tvorbu zákonných opravných položek	31
1.5.3	Systém tvorby opravných položek.....	32
1.5.4	Opravné položky k pohledávkám s hodnotou do 30.000 Kč.....	32
1.5.5	Opravné položky k pohledávkám s hodnotou do 200.000 Kč.....	33
1.5.6	Opravné položky k pohledávkám s hodnotou vyšší 200.000 Kč.....	33
2	ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE	34
2.1	Vybraný podnikatelský subjekt.....	34
2.1.1	Základní informace o společnosti	34
2.1.2	Popis společnosti.....	34
2.1.3	Informace o účetních metodách a zásadách.....	35
2.1.4	Vývoj pohledávek ve společnosti	35
2.2	Úprava odpisů	36
2.3	Vytváření zákonných rezerv	40

2.3.1	Tvorby rezerv na opravy hmotného majetku	40
2.4	Tvorba opravných položek.....	41
3	VLASTNÍ NÁVRH ŘEŠENÍ	43
3.1	Výpočet daně za rok 2012.....	43
3.2	Výpočet daně za rok 2013	44
3.3	Výpočet daně za rok 2014.....	46
3.4	Výpočet daně za rok 2015.....	47
3.5	Výpočet daně za rok 2016.....	48
3.6	Shrnutí výpočtů	49
3.7	Hodnocení výpočtů společností	50
	ZÁVĚR	51
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
	SEZNAM ZKRATEK	55
	SEZNAM TABULEK:	56
	SEZNAM GRAFŮ	57

ÚVOD

Daň z příjmů je pro stát jednou z nejdůležitějších položek plynoucích do státního rozpočtu. Je to platba, které je uvalována na finanční příjem fyzických osob, obchodních společností a jiných právnických osob, například nadací či občanských sdružení. U daně z příjmů fyzických osob se zdaňuje veškerý příjem fyzické osoby, zatímco u daně z příjmů právnických osob se zdaňuje pouze čistý příjem, tzn. rozdíl mezi příjmy a náklady. Daň z příjmů právnických osob je oproti jiným daním poměrně mladá, ale za to je zřejmě považována za nejvýznamnější mezi ostatními daněmi. Někteří „daňáři“ ji dokonce nazývají královnou mezi daněmi.

V České republice upravuje daň z příjmů zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který je v platnosti přes 20 let. Za tu dobu byl zákon mnohokrát upraven, novelizován, doplněn a některé části dokonce byly i zrušeny.

V roce 2008 byla zrušena odpisová skupina 1a a osobní i nákladní vozidla byla přesunuta do odpisové skupiny 2. Takže doba odepisování majetku, který byl zařazen ve skupině 1a, se zvýšila ze 4 na 5 let.

Novela k 1. 1. 2009 zpřísnila podmínky pro tvorbu zákonných rezerv na opravy hmotného majetku. Tato novela určila, že finanční prostředky musí být uloženy na vázaném účtu. Další úpravou bylo rozšíření prostoru pro odečet hodnoty darů a změnila se pravidla pro daňovou uznatelnost finančních nákladů z půjček a úvěrů.

K 1. 11. 2009 byl upraven zákon o platebním styku, resp. splatnosti daně. Tato novela říká, že za den platby se považuje den připsání částky na účet správce daně, nikoli den odepsání z účtu plátce.

Od roku 2011 je platná novela o zavedení odpisování hmotného majetku využívaného k výrobě elektřiny ze slunečního záření. Toto odepisování je upraveno v § 30b zákona o dani z příjmů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů prošel za svou existenci velkou řadou novel a dá se očekávat, že bude novelizován i nadále, a to hlavně kvůli měnící se politické situaci.

CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Optimalizace daně znamená stanovit základ daně co nejvýhodněji, resp. co nejvíce základ daně snížit. A to vše v souladu se zákonem. K optimalizaci daně mohou být využity tzv. mezery v zákonech, což jsou neúplnosti v zákonech. Každý daňový subjekt se snaží, aby základ daně byl co nejnižší a aby zaplatil státu jen to, co je nutné. Stát si je tohoto chování vědom, a proto umožnil mnoho daňových úspor. Použití daňových úspor se liší například velikostí podniku. Větší podniky optimalizují daň směrem vzhůru. Čím vyšší daně a zisky, tím mají tyto společnosti vyšší dividendy, vysoké kurzy akcií. Naopak u menších podniků je snaha přesně opačná, podnikatelé se snaží základ daně co nejvíce snížit a využít co nejvíce daňových úspor. Některé daňové úspory pomáhají optimalizovat základ daně i do budoucna, jako rezervy nebo odpisování majetku.

Tato bakalářská práce se zabývá daňovou problematikou České republiky, konkrétně optimalizací daně pro právnické osoby. Daně z příjmů fyzických a právnických osob je pro stát jedna z nejvýznamnějších položek plynoucí do státního rozpočtu. Pro daňové subjekty ovšem tato daň znamená velký odliv finančních prostředků, které by mohla společnost investovat do svého rozvoje, a proto se snaží využít co nejvíce možností na snížení této platby. Úkolem bakalářské práce je najít a navrhnout konkrétní řešení, jak snížit základ daně. K tomu jsou použity různé způsoby odpisování, tvorba rezerv a jejich rozpouštění a použití opravných položek k pohledávkám.

Tyto daňové postupy jsou aplikovány na společnosti s ručením omezeným zabývající se speciálními stavebními pracemi a doplňkovými službami ze stavebního odvětví. V praktické části jsou zpracovány informace o společnosti XY, s. r. o. a výpočet daňové povinnosti za rok 2012. Zároveň praktická část ukazuje a doporučuje možné daňové výpočty pomocí daňových úspor na dalších několik let tak, aby tato povinnost byla co nejnižší.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Základní pojmy

Daň, daň z příjmů právnických osob, poplatníci daně z příjmů PO, předmět daně, zdaňovací období, základ daně, sazba daně, osvobozené příjmy, odčitatelné položky, slevy na dani.

1.1.1 Daň

Daň je povinná, nenávratná, neúčelová a neekvivalentní platba, která je určena zákonem a plyne do veřejného rozpočtu. Povinnost – daň musíme ze zákona zaplatit ve stanovené výši. Nenávratnost – zaplacenou daň nelze požadovat od státu zpět. Neúčelovost – poplatník daně neovlivní, na jaký účel bude platba použita. Neekvivalentnost – znamená, že neexistuje adekvátní plnění za odvedenou daň. Daň tvoří hlavní příjem do státního rozpočtu (Kubátová, 2009).

1.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je jednou z nejrozšířenějších zákonných plateb, které daní příjmy subjektů založených za účelem podnikání a vztahuje se i na subjekty jako jsou občanská sdružení a nadace (www.finance.cz).

1.1.3 Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Poplatníky jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu a podílové fondy. Poplatníky daně jsou dále subjekty, které mají na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení. Dále osoby, které nemají na území České republiky sídlo, mají daňovou povinnost na příjmy ze zdrojů na území ČR (zákon č. 586/1992).

Poplatníky můžeme rozlišovat podle toho, zda jsou podnikatelskými či nepodnikatelskými subjekty. Podnikající subjekty jsou zakládány za účelem podnikání a tudíž všechny jejich příjmy z činnosti a z nakládání s majetkem podléhají dani.

Zatímco nepodnikající subjekty nebyly založeny za účelem podnikání a dosahování zisku, jejich příjmy podléhají zdanění jen v omezeném rozsahu (Kuchyňková, 2010).

Od daně se osvobozuje ústřední banka České republiky (zákon č. 586/1992).

1.1.4 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou příjmy z veškeré činnosti a příjmy z nakládání s veškerým majetkem. V § 18 zákona o daních z příjmů jsou uvedeny různé výjimky a zvláštnosti, které jsou předmětem daně také, a to příjmy v peněžní i nepeněžní formě (zákon č. 586/1992).

1.1.5 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím u daně z příjmů právnických osob je podle § 17a zákona o daních z příjmů:

- kalendářní rok – 12 po sobě jdoucích měsíců
- hospodářský rok – 12 po sobě jdoucích měsíců, toto období začíná jiným měsícem než lednem
- období od rozhodného dne fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva do konce kalendářního roku nebo hospodářského roku, ve kterém byla fúze nebo převod jmění na společníka anebo rozdělení zapsány v obchodním rejstříku
- účetní období – delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců (zákon č. 586/1992).

1.1.6 Základ daně

Základem daně jsou příjmy s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, snížené o výdaje (náklady) prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, a to při respektování jejich věčné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období (zákon č. 586/1992).

Pro zjištění základu daně se vychází:

- z výsledku hospodaření (zisk nebo ztráta) u poplatníků, kteří vedou účetnictví,
- z rozdílu mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří nevedou účetnictví.

Výsledek hospodaření lze zvýšit nebo snížit podle podmínek v § 23 odst. 3 zákona o dani z příjmů. Tyto úpravy jsou tzv. „mimoúčetní“ úpravy, i přesto, že se tyto úpravy provádějí na základě účetních dokladů (Kubátová, 2009).

Výdaji (náklady) jsou například pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, všeobecné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, výdaje na pracovní cesty, výdaje na ubytování, odpisy hmotného majetku a zůstatková cena hmotného majetku, výdaje na hromadnou dopravu a na úhradu pohonných hmot a další náklady uvedené v zákoně (zákon č. 586/1992).

1.1.7 Sazba daně

Sazba daně pro rok 2013 je 19 %. V odstavcích 2 a 3 § 21 zákona o daních z příjmů jsou uvedeny výjimky, kdy je sazba daně jiná (zákon č. 586/1992).

Tabulka 1: Sazby daně z příjmů PO

Rok	Sazba
2012	19 %
2011	19 %
2010	19 %
2009	20 %
2008	21 %
2007	24 %
2006	24 %
2005	26 %

(Zdroj: www.danarionline.cz)

1.1.8 Osvobozené příjmy

V § 19 zákona o dani z příjmů jsou uvedeny příjmy, které jsou osvobozeny od placení daně. Tudiž z těchto příjmů právnické osoby neodvádějí žádnou daň.

Osvobozeny jsou například tyto příjmy:

- členské příspěvky podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijaté zájmovými sdruženími právnických osob, profesními komorami s nepovinným členstvím,

- příjmy z cenově regulovaného nájemného z bytů, z nájemného garáží a z úhrad za plnění poskytovaná s užíváním těchto bytů a garáží v domech ve vlastnictví a spoluvlastnictví bytových družstev, zřízených po roce 1958,
- výnos z operací na finančním trhu s prostředky účtu rezervy pro důchodovou reformu podle rozpočtových pravidel,
- příjmy z dividend plynoucí penzijnímu fondu nebo instituci penzijního pojištění, která je skutečným vlastníkem zdaňovaných příjmů podle § 6,
- a další příjmy uvedené v § 19 (zákon č.586/1992).

1.1.9 Odčitatelné položky

Položky odčitatelné od základu daně podle § 34 zákona o dani z příjmů jsou položky, které můžeme odečíst od základu daně. Nejčastější odčitatelné položky jsou:

- daňová ztráta, která vznikla za předchozí zdaňovací období a poplatník ji může uplatnit nejdéle v 5 následujících zdaňovacích obdobích následujících po vyměření daňové ztráty,
- 100 % výdajů vynaložených při realizaci projektů výzkumu a vývoje v daném zdaňovacím období (zákon č. 586/1992).

Další důležitou položkou, kterou lze odečíst od základu daně je hodnota darů poskytnutých státu, krajům, obcím, právnickým osobám na území České republiky a také financování vzdělání, kultury, vědy, církve, podpora mládeže, školství, ochrana zvířat a přírody a další. Pro uznání musí mít hodnota daru alespoň 2 000,- Kč a v úhrnu lze odečíst nejvýše 5 % ze základu daně sníženého podle § 34. Pokud poskytuje podnikatel dary školám na pořízení nového zařízení, opravy, modernizace zařízení pro účely vyučování, lze základ daně snížit nejvýše o dalších 5 % (zákon č. 586/1992).

1.1.10 Slevy na dani

Dle § 35 zákona o dani z příjmů lze u právnických osob odečíst od základu daně slevy. Tyto slevy na dani se uplatňují vždy za zdaňovací období, za které se podává daňové přiznání. Poplatník má možnost uplatnit slevu na:

- částku 18 000,- Kč za zaměstnance s lehčím zdravotním postižením,
- částku 60 000,- Kč za zaměstnance s těžším zdravotním postižením (zákon č.586/1992).

Těmito slevami na dani chce stát ulehčit daňové zatížení neboli „zvýhodnit“ podnikatele, kteří se rozhodnou zaměstnávat zaměstnance se zdravotním postižením.

1.2 Společnost s ručením omezeným

1.2.1 Charakteristika společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je jednou z možných právním forem obchodních společností, které český právní řád upravuje. I přesto, že je tato forma nejmladší ze všech obchodních společností, bývá zakládána nejčastěji. To, že je společnost řazena mezi obchodní typy společností znamená, že obchodní zákoník ji označuje za podnikatele, a proto se společnost s ručením omezeným musí zapisovat do obchodního rejstříku. Podle § 56 obchodního zákoníku se tyto společnosti zakládají za účelem zisku, avšak nemusí tomu tak být vždy. V praxi se můžeme setkat se společností s ručením omezeným, která byla založena za jiným účelem, například nabytí vlastnictví k bytovému domu (Běhounek, 2011).

Zákon v základních ustanoveních předepisuje, že společnost musí v názvu obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“ nebo zkratku „spol. s. r. o.“ či „s. r. o.“. Společnost s ručením omezeným je společností s povinně vytvářeným základním kapitálem a je také řazena mezi kapitálové společnosti spolu s akciovou společností nebo komanditní společností. Společnost může být založena jedním až padesáti společníky (Běhounek, 2011).

1.2.2 Založení a vznik společnosti s ručením omezeným

Je nutné rozlišovat založení a vznik společnosti. Dá se říci, že jsou to dvě samostatné etapy. V první etapě dochází k založení společnosti, tj. sepsání společenských smluv či zakladatelských listin, zatímco v druhé etapě, tj. vznik, znamená den, ke kterému byla společnost s ručením omezeným zapsána do obchodního rejstříku (Běhounek, 2011; Bartošíková, Štenglová, 2003).

Společnost je založena uzavřením společenské smlouvy (v případě, kdy má společnost více než jednoho společníka) nebo zakladatelskou listinou (v případě jednoho společníka). Společenská smlouva musí mít úředně ověřené podpisy a zakladatelskou listinu sepisuje notář v podobě notářského zápisu. (Běhounek, 2011).

1.2.3 Základní kapitál

Základní kapitál společnosti je v obchodním zákoníku definován jako „*peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti*“ (zákon č. 513/1991, § 58). Výše základního kapitálu se musí zapisovat do obchodního rejstříku. Do konce roku 2000 byla výše tohoto kapitálu určena na částku 100 000,- Kč. Po novele obchodního zákoníku byla minimální výše základního kapitálu u společnosti s ručením omezeným změněna na částku 200 000,- Kč. Minimální výše vlastního kapitálu znamená, že kapitál v této hodnotě musí být složen před zápisem do obchodního rejstříku, jde-li o vklad nepeněžitý a pokud se jedná o vklad peněžitý, musí být před zápisem do rejstříku splaceno minimálně 100 000,- Kč (Bartošíková, Štenglová, 2003; Běhounek 2011).

Význam vkladů do vlastního kapitálu spočívá v tom, že představují:

- *„majetkový závazek společníků (společníci musí dohromady společnosti poskytnout majetkové hodnoty ve výši základního kapitálu),*
- *majetkové riziko společníků (skončí-li hospodaření společnosti ztrátou, snižují se o tuto ztrátu majetkové nároky společníka vůči společnosti),*
- *výše uvedené majetkové riziko každého společníka lze hodnotově vyjádřit výši jeho vkladu do základního kapitálu*
- *pokud společník splatil svůj vklad do základního kapitálu v plné výši, nevzniká mu ze zákona povinnost financovat případné ztráty společnosti,*
- *pokud společník svůj vklad v plné výši nesplatil, má závazek ve výši nesplaceného vkladu nezávisle na výši případných ztrát společnosti“ (Běhounek, 2011, s. 13).*

1.2.4 Práva a povinnosti společníků

Z účasti společníka na obchodní společnosti vznikají práva a povinnosti. Mezi práva společníků můžeme zařadit právo:

- majetkové – společník má práva podílet se na zisku společnosti, právo na majetkové vypořádání při ukončení účasti společníka nebo při likvidaci společnosti,

- nemajetkové – společník má právo účastnit se a zasahovat do řízení společnosti při valné hromadě, právo požadovat informace od jednatelů a právo nahlížet do dokumentů týkající se společnosti (Běhounek, 2011).

Povinnosti společníků vůči společnosti můžeme také rozdělit na povinnosti:

- majetkové – každý společník má povinnost splatit svůj vklad do základního kapitálu
- nemajetkové – vlastní činností realizovat účel, pro který byla společnost založena (Běhounek, 2011).

Právo podílet se na zisku společnosti znamená, že každý společník má nárok na část zisku. Způsob rozdělení je stanovený ve společenské smlouvě, resp. zakladatelské listině. V případě, že rozdělení zisku není stanoveno ve smlouvách, stanoví způsob rozdělení obchodní zákoník. Jedním z častých kritérií pro rozdělování zisku mezi společníky bývá poměr vkladů do společnosti. Právo na likvidační zůstatek má společník při ukončení společnosti s likvidací podle § 153 Obchodního zákoníku. Rozdělení likvidačního zůstatku se také ve většině případů dělí podle podílu společníka, pokud není ve společenské smlouvě stanoveno jinak (Běhounek, 2011; Bartošíková, Štenglová, 2003).

Společník je povinen splatit svůj vklad do společnosti za podmínek stanovených ve společenské smlouvě nebo za podmínek uvedených v Obchodním zákoníku. Lhůta pro splacení je také uvedena ve smlouvě, nejpozději však do 5 let od založení společnosti. Pokud nedodrží lhůty pro splacení vkladů, společník platí úrok z prodlení ve výši 20 %, pokud není stanoveno jinak ve společenské smlouvě (Obchodní zákoník, 2011).

1.2.5 Orgány společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným povinně zřizuje dva orgány – valnou hromadu a jednatele. Dalším orgánem, který může společnost dobrovolně zřídit je dozorčí rada a další orgány, které si společnost s ručením omezeným určí sama ve společenské smlouvě resp. v zakladatelské listině (Mrkosová, 2012).

Valná hromada je nejvyšší orgán společnosti s ručením omezeným. Mezi její působnost patří:

- schvalování stanov a jejich změn,

- rozhodování o změně ve společenské smlouvě,
- rozhodnutí o zvyšování či snižování základního kapitálu,
- jmenování a odvolávání jednatelů a členů dozorčí rady,
- vyloučení společníků a další uvedené v § 125 Obchodního zákoníku (Běhounek, 2011).

Valná hromada se svolává nejméně jednou za rok. Termín s programem valné hromady je oznámen společníkům formou písemné pozvánky ve lhůtě předepsané společenskou smlouvou nebo ve lhůtě stanovené v zákonu, tj. nejméně 15 dnů před dnem konání. Valná hromada je usnášení schopná, jsou-li přítomni společníci, kteří mají alespoň polovinu hlasů, pokud není ve společenské smlouvě stanoveno jinak. Každý společník má jeden hlas na každých 1 000,- Kč svého vkladu, pokud ovšem není stanoveno jinak ve společenské smlouvě. Valná hromada volí svého předsedu a zapisovatele. Pokud se jedná o společnost s jedním společníkem, valná hromada se nekoná a její působnost vykonává jediný společník (Bartošíková, Štenglová, 2003; Obchodní zákoník, 2012).

Jednatelé jsou statutárním orgánem společnosti. Jednatelům může být jedna či více osob najednou, které se zapisují do obchodního rejstříku. Každý jednatel je oprávněn jednat jménem společnosti samostatně, v případě více jednatelů se musí určit, zda mohou jednat samostatně nebo se musí rozhodovat společně. Jednatelé jsou jmenováni valnou hromadou z řad fyzických osob nebo společníků. Hlavní povinností jednatelů je zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vést seznamy společníků, informovat společníky o záležitostech společnosti a jednat v obchodních věcech. Aby nedošlo ke střetu zájmů, jednatelé nesmí podnikat v oboru stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti, nesmí se účastnit podnikání v jiné společnosti a musí dodržet další podmínky, které jsou stanoveny v zákoně nebo ve společenské smlouvě. Je nutné rozlišovat jednání jménem společnosti a obchodní jednání. Jednání jménem společnosti znamená uskutečňovat vztahy ke třetím osobám, zatímco obchodní jednání je uvnitř společnosti, tzn. řízení společnosti, organizování, rozhodování v podnikatelské činnosti a další. (Bartošíková, Štenglová, 2003; Obchodní zákoník).

Dozorčí rada není povinně zřizovaný orgán, je zcela na společnících, zda ji chtějí zřídit. Tento orgán dohlíží na činnosti jednatelů, nahlíží do účetních a obchodních knih, přezkoumává účetní závěrky a návrhy na rozdělení zisku, resp. úhradu ztráty, podává

zprávy valné hromadě. Dozorčí rada musí mít alespoň tři členy, které volí valná hromada, členem nemůže být jednatel. Údaje o členech rady se zapisují do obchodního rejstříku. Obchodní zákoník přiznává členům právo účastnit se valné hromady a kdykoli požádají, má jim být na valné hromadě uděleno slovo, avšak nemají právo hlasovat (Bartošíková, Štenglová, 2003).

1.2.6 Zrušení a zánik společnosti

Společnost s ručením omezeným zaniká v den, kdy je vymazána z obchodního rejstříku. Zániku společnosti předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace. Společnost se ruší z těchto důvodů:

- uplynutí doby, na kterou byla založena,
- dosažení účelu, pro který byla založena,
- rozhodnutí společníků nebo valné hromady o zrušení společnosti,
- rozhodnutí soudu o zrušení společnosti,
- rozhodnutí o fúzi, převodu obchodního jmění na společníka,
- a další důvody uvedené v Obchodním zákoníku (Bartošíková, Štenglová, 2003).

Likvidace společnosti se zapisuje do obchodního rejstříku včetně údajů o zvoleném likvidátorovi. Vstupem do likvidace má společnost omezenou působnost statutárního orgánu. Likvidátor činí úkony, které jinak přísluší jednatele společnosti, avšak pouze v takovém rozsahu, který je potřeba k likvidaci společnosti. Po splnění všech závazků společnosti a případně rozdělení zbylého majetku, sepsání a schválení zprávy likvidátora je likvidace ukončená a společnost se vymaže z obchodního rejstříku (Bartošíková, Štenglová, 2003).

1.3 Daňové odpisy

Daňové odpisy představují maximální limit daňově účinných nákladů z titulu opotřebení majetku. Jsou součástí výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Výhodou daňových odpisů je to, že je lze kdykoliv přerušit a znovu v odpisování plynně navázat (Macháček, 2012).

Zákon o daních z příjmů stanovil zásady pro odpisování majetku:

- pro nově pořízený a oceněný majetek si každý majitel zvolí způsob odpisování, s výjimkou případů, kdy je nutno pokračovat v již započatém odpisování od původního vlastníka,
- zvolený způsob odpisování nelze po dobu odpisování změnit,
- majetek se odepisuje nejvýše do vstupní ceny (Hnátek, Zámek, 2012).

K zahájení daňového odpisování je nutné majetek pořídit, ale také ho uvést do užívání, tzn., aby jeho technické funkce a další podmínky stanovené právními předpisy byly splněny. Odpisy za každý majetek uplatňované jako daňový výdaj, musí být vedeny prokazatelným způsobem, například na inventární kartě majetku (Valouch, 2010).

Daňové odpisy se stanoví ze vstupní ceny majetku, tj:

- pořizovací cena u majetku nabytého koupí,
- vlastními náklady u majetku, který je vyrobený ve vlastní režii,
- cena stanovená podle zákona o oceňování majetku při nabytí majetku zděděním či darováním,
- reprodukční cena pro majetek, který nelze ocenit přecházejícími cenami (Macháček, 2012).

Pokud jsou splněny všechny podmínky pro odpisování majetku a vstupní cena je také známá, vybereme metodu odpisování:

- rovnoměrné odpisování podle § 31 zákona o daních z příjmů,
- zrychlené odpisování podle § 32 zákona o daních z příjmů,
- mimořádné odpisování (Hnátek, Zámek, 2012).

Dlouhodobý majetek je v příloze zákona o dani z příjmů rozdělen do 6 odpisových skupin. Každá skupina má určitou dobu životnosti, sazby a koeficienty pro odpisování, kterými se každá účetní jednotka musí řídit (Mrkosová, 2012).

Tabulka 2: Doba odpisování

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

(Zdroj: Křemen, 2012, s. 154)

1.3.1 Optimalizační možnosti pomocí odpisování

U odpisování majetku můžeme použít více možností, jak optimalizovat základ daně, a to:

- přerušением odpisování v průběhu odpisování rovnoměrným nebo zrychleným způsobem,
- uplatněním zrychleného odpisování namísto rovnoměrného,
- využitím nižší sazby než činí roční odpisová sazba u rovnoměrného odpisování,
- uplatněním mimořádných odpisů (Macháček, 2012).

1.3.2 Přerušení daňového odpisování hmotného majetku

Dle § 26 odst. 8 zákona o dani z příjmů může poplatník přerušit odpisování majetku jak při rovnoměrném, tak zrychleném způsobu odpisování, a to na jakoukoliv dobu a i v tom případě, kdy je na majetku provedeno technické zhodnocení. Po dobu přerušení odpisování poplatník neuplatňuje odpisy jako výdaj. Tento způsob optimalizace používají fyzické i právnické osoby. U právnických osob například v případě, že nebude možné uplatnit nárok na odpočet všech odčitatelných položek dle § 20 a § 34 zákona o dani z příjmů a slev na dani od základu daně, neboť při jejich neuplatnění v příslušném zdaňovacím období dojde k jejich propadnutí (Macháček, 2012; Valouch, 2010).

Při obnovení odpisování se pokračuje stejným způsobem, jako by k přerušení nedošlo a celková doba odpisování hmotného majetku se prodlouží o dobu, kdy bylo odpisování přerušeno (Macháček, 2012).

1.3.3 Uplatnění zrychleného odpisování hmotného majetku

Podnikatel si může zvolit mezi rovnoměrným odpisováním nebo zrychleným odpisováním. V případě, že se rozhodne uplatňovat zrychlené odpisy, řídí se dle ustanovení v § 32 zákona o dani z příjmů, kde jsou uvedeny koeficienty pro odpisování. Zrychlené daňové odpisy umožňují odepsat v prvních letech odpisování vyšší částku než u rovnoměrného odpisování. Navíc od 1. 1. 2005 může poplatník, který je prvním vlastníkem majetku, zvýšit odpis v prvním roce odpisování o několik procent, podmínky navýšení jsou uvedené v § 32 zákona o dani z příjmů. (Valouch, 2010).

1.3.4 Využití nižších sazeb u rovnoměrného odpisování hmotného majetku

Poplatník může, v souladu se zněním ustanoveným v § 31 odst. 7 zákona o dani z příjmů, použít sazby nižší než maximální sazby stanovené zákonem. Tato možnost platí pouze u rovnoměrného odpisování. Poplatník může tímto způsobem odpisovat hmotný majetek tak dlouho, jak se rozhodne, ovšem v dalším zdaňovacím období nemůže překročit maximální výši odpisování. Nižší sazby se využívají zejména v situaci, kdy základ daně z příjmů je před uplatněním daňových odpisových sazeb kladný, avšak pokud by podnikatel uplatnil maximální odpisové sazby, dostal by se do daňové ztráty (Macháček, 2012; Valouch, 2010).

1.3.5 Mimořádné odpisy

Další možností pro optimalizaci je použití mimořádných odpisů. Tento způsob odpisování lze použít na majetek, který je:

- a) zařazený do odpisové skupiny 1 a 2,
- b) pořízený v období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 (Macháček, 2012).

Důležitá podmínka je, že pořizovatel musí být prvním vlastníkem majetku. Před použitím těchto odpisů si podnikatel musí uvědomit nevýhodu mimořádných odpisů a to, že měsíční mimořádné odpisy jsou uplatňovány rovnoměrně a nelze je v průběhu odpisování přerušit (Macháček, 2012; Valouch, 2010).

1.3.6 Poloviční daňový odpis

Zákon o dani z příjmů také upravuje situaci, kdy nelze uplatnit odpis v plné výši, nýbrž pouze v poloviční. Odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu lze použít v situacích, kdy dojde v průběhu zdaňovacího období:

- k vyřazení majetku před koncem toho období
- k převedení majetku na jinou právnickou či fyzickou osobu podle zvláštních právních předpisů,
- k ukončení podnikatelské činnosti, prohlášení konkursu, rozdělení obchodní společnosti a dalším podobným úkonům směřujícím ke změně v podnikání,
- k ukončení nájemního vztahu při odpisování technického zhodnocení nájemcem,
- pokud je hmotný majetek nabytý v průběhu zdaňovacího období,
- u poplatníka – právnické osoby za zdaňovací období kratší než 12 měsíců (Macháček, 2012; Valouch, 2010).

1.4 Rezervy

Rezervy jsou nástroj v účetnictví, který zohledňuje budoucí výdaje, u nichž známe účel, je pravděpodobné, že nastanou, avšak zpravidla neznáme částku nebo datum, k němuž tento výdaj vznikne (Hnátek, Zámek 2012). Rezervy slouží k omezení rizik a možných ztrát tím, že se poplatník na ně předem připraví a vyčlení za tímto účelem určitou částku majetku sloužící posléze ke krytí těchto výdajů, které v budoucnu mohou nastat. O tvorbě rezerv podnikatel může rozhodovat sám nebo je mu tato povinnost tvorby dána zákonem (Brezaniová et al, 2012).

1.4.1 Princip rezerv

Podnikání přináší mnoho zvrátů, které mohou podnikatelskému subjektu způsobit určité problémy. Proto je vhodné mít určitou rezervu peněz, materiálů, zásob, majetku a dalšího. Takovýto „nadbytečný“, neboli vyčleněný majetek, přijde vhod, když se potencionální hrozba naplní. Rezervami v obecném hospodářském slova smyslu mohou být například:

- dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný, který byl primárně pořízen za účelem zachování, případně zhodnocení majetku – tj. bytový dům určený k pronájmu,
- dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný, který slouží jako investice a má minimální provozní výlohy – tj. umělecká díla, pozemky,
- dlouhodobý finanční majetek splňující požadavky bezpečnosti a rychlé zpeněžení – tj. státní dluhopisy, podílové listy,
- termínované vklady a spořicí účty, na nichž je udržována značná peněžitá částka pro krytí budoucích nečekaných výdajů (Brezaniová et al, 2012).

Tyto rezervy v sobě váží reálnou hodnotu, lze je tedy okamžitě využít, pokud nastanou nějaké podnikatelské obtíže. Mají ovšem i své nevýhody a to, že po celou dobu trvání v sobě rezervy drží určité množství peněžních prostředků, které by se daly použít na jiné účely, například na nákup nových technologií, modernizaci, rozšíření podniku, investice (Brezaniová et al, 2012).

Další kategorii rezerv v širším slova smyslu najdeme v účetních jednotkách ve skrytější podobě:

- rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku,
- tiché rezervy ve formě záměrně přehnaných účetních odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
- zvýšení základního kapitálu ze zisku nebo vklady od společníků (Mrkosová, 2012).

Potíž u této kategorie je v tom, že nejde, resp. nemusí jít o skutečné majetkové hodnoty, ale o pouhé účetní proklamace (Brezaniová et al, 2012).

Téměř žádná kategorie rezerv ovšem neodpovídá rezervě v účetním slova smyslu. Podle § 57 vyhlášky č. 500/2002 Sb., provádějící zákon o účetnictví pro podnikatele představují rezervy zdroj (vytvořený na vrub nákladů a čerpaný ve prospěch nákladů), určený k pokrytí budoucích závazků nebo výdajů, u nichž:

- a) „je znám účel,*
- b) je pravděpodobné, že nastanou,*
- c) avšak zpravidla není jistá částka nebo datum, k němuž vzniknou“* (Brezaniová et al, 2012, s. 5).

1.4.2 Dělení rezerv

Na rezervy zákon pohlíží z mnoha hledisek, proto je i více možností, jak je rozdělit na jednotlivé druhy. Následující tabulka ukazuje jejich možné dělení.

Tabulka 3: Dělení rezerv

Hledisko klasifikace	Základní druhy rezerv	Příklad využití
Vztah k dani z příjmů	Zákonné (daňové)	Opravy hmotného majetku (stavby)
	Ostatní (účetní)	Důchody, rizika zahraniční pobočky
Účel tvorby	Obecné	Rizika a ztráty z podnikání
	Účelové	Daň z příjmů, vypořádání důlních škod
Vztah k typu činnosti	Provozní	Pěstební činnosti
	Finanční	Kurové ztráty, smluvní pokuty a penále
	Mimořádné	Restrukturalizace, poskytnuté záruky
Doba tvorby	Krátkodobé (2 až 3 roky)	Rizika spojená se vstupem ČR do EU
	Střednědobé (do 5 let)	Záruční opravy, soudní spory
	Dlouhodobé (nad 5 let)	Sanace pozemků dotčených těžbou

(Zdroj: Brezaniová et al, 2012, s. 7)

1.4.3 Zákonné rezervy

Zákon č. 593/1992 upravuje způsoby tvorby rezerv, které jsou výdajem vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů u poplatníků daní z příjmů, tzn., že tyto rezervy ovlivňují, resp. snižují základ daně. Rezervami se rozumí bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na pěstební činnost, rezerva na opravy hmotného majetku a ostatní rezervy stanovené zákonem. Daňové rezervy se uplatňují za zdaňovací období, což bývá většinou kalendářní nebo hospodářský rok. Poplatník, který si uplatňuje rezervy jako náklad, má povinnost v souvislosti s podáním daňového přiznání prověřit odůvodněnost tvorby rezerv a jejich skutečný stav porovnat s výší rezerv, kterou si může poplatník podle zákona uplatnit jako výdaj (zákon č. 593/1992).

Pro tuto bakalářskou práci je podstatná právě rezerva na opravu hmotného majetku.

1.4.4 Rezervy na opravu hmotného majetku

Rezerva na opravu hmotného majetku patří mezi nejčastěji používané rezervy. Někteří poplatníci využívají tvorby této rezervy, jako možnost daňové optimalizace. Náklady na opravu se rovnoměrně uplatňují mezi daňové výdaje, takže poplatník může zahrnout do výdajů veškeré náklady spojené s opravou dříve, než oprava začala a nemusí tak docházet k nárazovému snížení výsledku hospodaření po dokončení opravy hmotného majetku (Kynclová, 2005).

Tvorba zákonné rezervy znamená zvýšení daňově účinných výdajů a snížení nebo zrušení této rezervy naopak daňové výdaje snižuje. Dá se proto říci, že tyto rezervy představují odložení daňové povinnosti, čehož poplatníci využívají, zejména pokud má dojít ke snížení daňových sazeb nebo ke zvýšení slev. Tyto rezervy slouží k velkým opravám majetku, nikoliv k obnově majetku či technického zhodnocení (Brezaniová, 2012).

Zákonné rezervy je možné tvořit pouze k hmotnému majetku ve smyslu § 26 odst. 2 zákona o dani z příjmů, jehož doba odepisování je stanovena na 5 a více let (nejčastějším hmotným majetkem vyhovující těmto podmínkám jsou stavby, stroje). Z toho vyplývá, že zákonné rezervy lze vytvářet na odpisové skupiny 2 až 6, zatímco na odpisovou skupinu 1 tuto rezervu vytvářet nelze, protože doba odepisování u skupiny 1 jsou pouze 3 roky. Právo na tvorbu zákonných rezerv mají jak fyzické, tak i právnické osoby, které uplatňují pro daňové účely skutečné výdaje (Brezaniová, 2012).

Tvorba rezerv, které jsou použity také k optimalizaci, musí být vždy zaúčtovány v účetnictví nebo v daňové evidenci (Křemen, 2012).

Podnikatelé, kteří se rozhodnou tvořit rezervy na opravu hmotného majetku musí dát pozor na to, aby rezervu tvořili skutečně na to, co podle § 47 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 500/2002, oprava hmotného majetku je. Podle této vyhlášky se opravou rozumí: „*odstranění účinků částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu*“ (vyhláška č. 500/2002, § 47). Naopak tuto rezervu nelze tvořit na:

- výdaje na pořízení hmotného majetku,

- technické zhodnocení – nástavby, rekonstrukce, rozšíření vybavenosti,
- opravy majetku, který je určen k likvidaci,
- opravy v důsledku škody či jiné předvídané události,
- opravy opakující se každý rok,
- opravy majetku, k němuž má vlastnické právo poplatník v konkursu (Křemen, 2012).

Nejčastějším problémem u poplatníků bývá to, že správně neodliší opravu od technického zhodnocení (Brezaniová, 2012).

Zákon o rezervách připouští změnu rozpočtů na opravy, ale neumožňuje změnit charakter opravy. To znamená, že pokud podnik tvoří rezervu například na opravu fasády u budovy, nemůže tuto rezervu použít na opravu rozbité střechy. Každá rezerva je vytvářena na určitý druh opravy a nelze ji využít na jinou opravu (Hnátek, Zámek, 2012).

Od 1. 1. 2009 došlo k dalšímu zpřísnění pro tvorbu rezerv na opravy hmotného majetku. Každý kdo chce tuto rezervu tvořit, musí peněžní prostředky ukládat na zvláštní bankovní účet u banky se sídlem na území členského státu EU. Toto nařízení se týká pouze rezerv na opravy hmotného majetku, jejichž tvorba byla zahájena v roce 2009 a později (Hnátek, Zámek 2012).

1.5 Opravné položky

Opravné položky vyjadřují přechodné snížení hodnoty majetku. Jedná se o účetní nástroj, který vyjadřuje zásady opatrnosti. Nejčastěji využívané jsou opravné položky k pohledávkám, pouze tyto opravné položky mohou být daňově účinné (Brezaniová, 2012).

Jsou nástrojem k dočasnému řešení, které předchází konečnému řešení pohledávek, tj. úhrada, postoupení nebo odpis pohledávky. Dle ustanovení v zákoně o rezervách slouží opravné položky ke krytí ztrát z odpisu pohledávek, ke krytí rozdílu mezi jmenovitou hodnotou pohledávky a pořizovací cenou sjednanou při postoupení (Hnátek, Zámek, 2012).

Opravná položka představuje pouze nepřímou změnu ocenění, takže původní účetní hodnota majetku se samozřejmě nemění. Později se toto snížení hodnoty majetku ukončí a opravná položka se zruší, aniž by jakkoliv ovlivnila pravou hodnotu majetku. Opravné položky se evidují na samostatném účtu (Brezaniová, 2010).

1.5.1 Dělení opravných položek

Opravné položky se rozdělují obdobně jako rezervy, a to:

Tabulka 4: Členění opravných položek

Druh opravných položek	Účel opravné položky	Daňová účinnost
Zákonné OP	Bankovní OP	ANO
	OP kampeliček aj. finančních institucí	ANO
	Insolvenční OP	ANO
	Časové OP	ANO
	Ručitelské OP	ANO
	Malé OP	ANO
Ostatní OP	Účetní OP	NE

(Zdroj: Brezaniová, 2012)

Zákonné opravné položky se tvoří podle zákona o rezervách. Rozlišujeme 6 druhů těchto opravných položek. Bankovní OP se tvoří k nepromlčeným pohledávkám z úvěrů, OP kampeliček a ostatních finančních institucí také úvěrům nebo půjčkám, insolvenční OP tvoříme k pohledávkám za dlužníky, kteří jsou v insolvenčním řízení, časové OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994, ručitelské OP k pohledávkám k ručení za celní dluh a malé OP k malým pohledávkám do 30 000,- Kč (Brezaniová, 2012).

1.5.2 Podmínky pro tvorbu zákonných opravných položek

Pro tvorbu zákonných opravných položek jsou zákonem stanovena pravidla.

- 1) Evidování pohledávek a zákonných opravných položek – pohledávky i k nim tvořené zákonné OP musí být zaúčtovány na rozvahových účtech.
- 2) Zákonné opravné položky lze tvořit pouze k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994

- 3) Pohledávky musí být při vzniku zdanitelným výnosem – zkoumáme stav v okamžiku vzniku pohledávky.
- 4) Vyloučit pohledávky, ke kterým se zákonné opravné položky netvoří – z titulu cenných papírů a ostatních investičních nástrojů, plnění ve prospěch vlastního kapitálu, z úvěrů a půjček, ručení, smluvních pokut, úroků a poplatků z prodlení, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů a další.
- 5) Úhrada za pořízení cizí pohledávky – při pořízení pohledávky postoupením může nový věřitel vytvořit zákonné opravné položky, pouze pokud předešlému věřiteli uhradil celou pořizovací cenu postoupené pohledávky (Brezaniová, 2012).

1.5.3 Systém tvorby opravných položek

Od 1. ledna 2008 byl systém na tvorbu opravných položek k pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994 zpřísněn. Tato změna podmínek se týkala pohledávek, ke kterým nebylo zahájeno řízení proti dlužníkovi, tj. rozhodčí nebo soudní řízení (Drbohlav, Pohl, 2011).

Systém tvorby opravných položek spočívá v rozdělení pohledávek podle rozvahové hodnoty:

- pohledávky do 30.000 Kč – daňově uznatelné opravné položky se mohou tvořit až do 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
- pohledávky do 200.000 Kč – možnost vytvářet opravné položky až do 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky i bez soudního řešení,
- pohledávky s rozvahovou hodnotou vyšší než 200.000 Kč – není možnost tvorby daňově uznatelných opravných položek bez soudního řešení (Drbohlav, Pohl 2011).

1.5.4 Opravné položky k pohledávkám s hodnotou do 30.000 Kč

Podle zákona o rezervách mohou být opravné položky k nepromlčeným pohledávkám s rozvahovou hodnotou do 30.000 Kč tvořeny až do 100 % jejich hodnoty. Toto rozhodnutí přispělo především k odstranění administrativní náročnosti a také k úspoře nákladů poplatníka. K tvorbě opravných položek musí být splněny tyto podmínky:

- nesmí se jednat o pohledávky v § 8a odst. 4 ZR,

- rozvahová hodnota v okamžiku vzniku není vyšší než 30.000 Kč včetně DPH,
- od konce sjednané lhůty splatnosti uplynulo nejméně 12 měsíců,
- celková hodnota pohledávek vzniklých vůči stejnému dlužníkovi nepřesáhne za zdaňovací období částku 30.000 Kč. Pokud jsou pohledávky od různých dlužníků, poplatník si může uplatnit opravné položky ke všem pohledávkám (Drbohlav, Pohl, 2011).

1.5.5 Opravné položky k pohledávkám s hodnotou do 200.000 Kč

Opravné položky k pohledávkám s hodnotou do 200.000 Kč se mohou vytvářet do výše 20 % neuhrazené hodnoty, jestliže:

- rozvahová hodnota pohledávky v okamžiku vzniku nepřesáhne částku 200.000 Kč,
- od konce sjednané lhůta splatnosti uplynulo více než 6 měsíců (Drbohlav Pohl, 2011).

1.5.6 Opravné položky k pohledávkám s hodnotou vyšší 200.000 Kč

K pohledávkám s hodnotou vyšší než 200.000 Kč může věřitel vytvářet opravné položky pouze, pokud bylo zahájeno rozhodčí řízení nebo soudní řízení. Pokud je tato podmínka splněna, může vytvářet opravné položky k neuhrazené rozvahové hodnotě pohledávky, a to jestliže od konce sjednané lhůty splatnosti uplynulo více než:

- 6 měsíců, až do výše 20 %,
- 12 měsíců, až do výše 33 %,
- 18 měsíců, až do výše 50 %,
- 24 měsíců, až do výše 66 %,
- 30 měsíců, až do výše 80 %,
- 36 měsíců, až do výše 100 % (Drbohlav, Pohl, 2011).

2 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE

2.1 Vybraný podnikatelský subjekt

Pro zpracování bakalářské práce je vybrána společnost podnikající ve stavebním odvětví. Právní forma podniku je společnost s ručením omezeným a řadí se mezi středně velké společnosti. Jeho působnost byla od roku 2009 do roku 2012 v Pardubickém kraji a od dubna roku 2012 se sídlo společnosti přesunulo do hlavního města Prahy.

Společnost si nepřeje zveřejňovat svůj název ani jiné údaje z důvodu poskytnutí interních dokumentů, které by mohly být zneužity. Proto je v celé práci uvedený fiktivní název společnosti XY, s. r. o.

2.1.1 Základní informace o společnosti

Název: XY, s. r. o.

Sídlo: Praha 5

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku u Městského soudu v Praze.

Datum zápisu do obchodního rejstříku: 1. dubna 2009

Předmět podnikání: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, projektová činnost ve výstavbě, provádění staveb, jejich změn a odstraňování.

Statutární orgán: jednatel. Za společnost jedná jednatel samostatně.

Společníci: společnost vlastní jedna fyzická osoba, obchodní podíl 100 %.

Základní kapitál: 200 000,- Kč.

2.1.2 Popis společnosti

Společnost XY, s. r. o. se zabývá prováděním speciálních stavebních prací (rekonstrukce, sanace, pískování, úpravy novostaveb, úprava povrchů a další speciální práce) v rámci inženýrských a pozemních staveb. Od vzniku společnosti v roce 2009 si vytvořila pověst kvalitní společnosti ve stavebním odvětví a získala stálou klientelu. Podnik začínal pracovat na menších stavebních projektech, jako jsou opravy železničních mostů, stříkání železných konstrukcí, stavbou malých budov, až k velkým

projektům, např. tryskání a sanace administrativních budov, úprava povrchu v tunelech, nátěry a stavební úpravy univerzitních budov, úprava mostů. V současné době společnost zaměstnává okolo 30 stálých zaměstnanců a v hlavní sezóně dalších 20 – 30 brigádníků nebo zaměstnanců na poloviční pracovní úvazek. Počet zaměstnanců se odvíjí od počtu a náročnosti získaných projektů. Podnik působí především na území České republiky a Slovenské republiky. Nyní však jedná o možných projektech v sousedních zemích a do budoucna se jedná o možné pracovní příležitosti v Rusku.

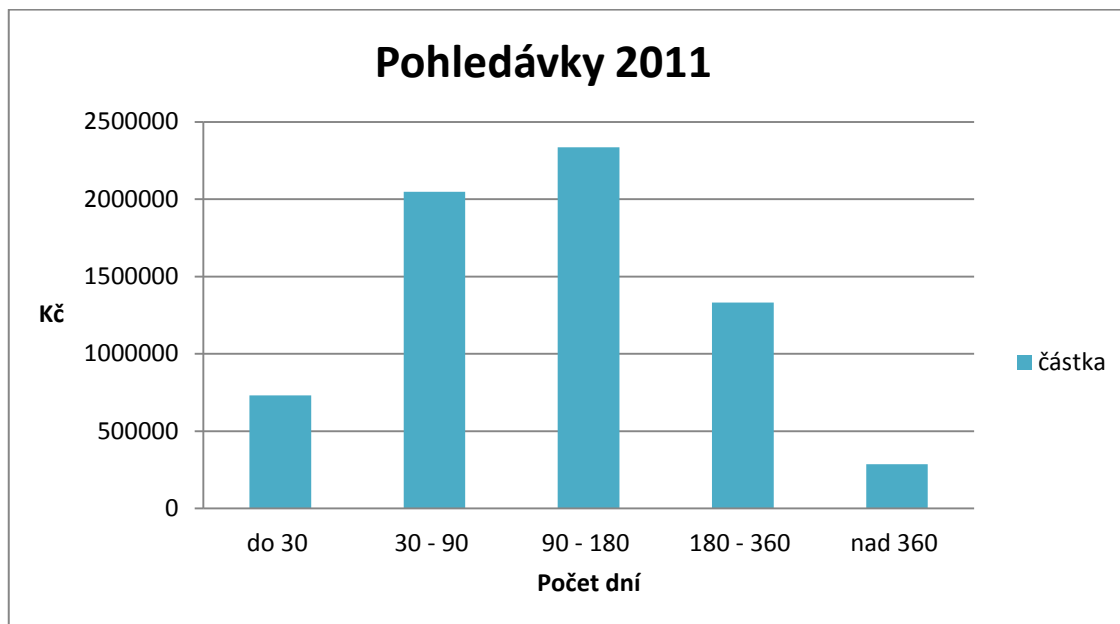
2.1.3 Informace o účetních metodách a zásadách

- Způsoby ocenění – hmotný a nehmotný majetek a nakoupené zásoby se oceňují pořizovací cenou. Peněžní prostředky, ceniny, pohledávky a závazky společnost oceňuje nominální cenou.
- Vedení účetnictví – pro vedení účetní evidence společnost používá ekonomický software Pohoda.
- Zásoby – nakoupené zásoby se účtují metodou B. Veškeré zásoby a jejich pohyby na skladě se evidují pomocí softwaru.
- Majetek a odpisování – společnost eviduje velké množství dlouhodobého hmotného majetku, a proto potřebuje znát jeho přesné opotřebení. Tzn., že pracuje s účetními i daňovými odpisy. Drobný hmotný majetek se 100 % odepíše do nákladu ihned po jeho zařazení do evidence zásob drobného majetku.
- Rezervy – společnost vytváří rezervní fond.
- Cizí měny – o cizích měnách je účtováno pevným kurzem České národní banky k první dni v měsíc.

2.1.4 Vývoj pohledávek ve společnosti

Pohledávky jsou evidovány v knize pohledávek. Společnost opravné položky vytváří jen minimálně a to v případě, kdy potřebuje upravit základ daně. V roce 2012 žádné opravné položky k pohledávkám společnost netvořila. V posledních 2 letech měla společnost velmi vysoké pohledávky. Z pohledu výše pohledávek, byl pro společnost nejhorší rok 2011, kdy se právě trh stavebnictví potýkal s krizí. Splatnosti faktur se

posunuly až na 180 dní, což pro menší podniky může být situace, která povede ke krachu. V následujícím grafu jsou uvedeny pohledávky za rok 2011:

Graf č. 1: Pohledávky za rok 2011

(Zdroj: vlastní zpracování)

2.2 Úprava odpisů

Společnost vypočítává daňové odpisy metodou zrychleného odpisování (degresivní způsob). Tzn., že pro každou odpisovou skupinu jsou stanoveny koeficienty pro první a další roky odpisování.

Tabulka 5: Koeficienty pro odpisování

Odpisová skupina	Koeficienty pro zrychlené odpisování		
	1. rok odpisování	další roky odpisování	zvýšená vstupní cena
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

(Zdroj: Mrkosová, 2012)

Odpis v prvním roce = (vstupní cena/koeficient).

Odpis v dalších letech = $[2 (VC - oprávky) / (\text{koeficient} - \text{počet let})]$ (Mrkosová, 2012).

Majetek společnosti se skládá především ze stavebních strojů a zařízení, terénních a nákladních automobilů, drobného majetku (zásoby, materiál, nářadí) a jedné budovy.

Pro optimalizaci pomocí úprav odpisů bude použit majetek, který má vyšší hodnotu, a to proto, aby byla optimalizace dostatečně viditelná. V tabulce je uveden majetek, u kterého se tato optimalizace bude provádět.

Tabulka 6: Seznam majetku

Název	Cena pořízení	Datum zařazení	Odpisová skupina	Způsob odpisování
Budova	1 700 000 Kč	11. 5. 2009	5	zrychlený
AVIA D120	1 487 800 Kč	30. 6. 2011	2	zrychlený
pracovní plošina Worldlift	1 393 000 Kč	27. 4. 2009	3	zrychlený
BMW X6	1 672 269 Kč	6. 5. 2009	2	zrychlený
Ford Ranger	460 000 Kč	4. 7. 2012	2	zrychlený
Toyota hilux 2.5	575 000 Kč	22. 4. 2012	2	zrychlený

(Zdroj: vlastní zpracování)

Daňové odpisy k majetku jsou vypočítány pouze do roku 2016 z toho důvodu, že plán na optimalizaci daně je vypracovaný na 5 let, tzn. od roku 2012 – 2016. Odpisové plány u vybraného majetku jsou stanoveny takto:

Tabulka 7: Odpisový plán - budova

Název	Odpisová skupina	Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
Budova	5	2009	1 700 000	56 667	56 667	1 643 333
		2010		109 556	166 223	1 533 777
		2011		105 778	272 001	1 427 999
		2012		102 000	374 001	1 325 999
		2013		98 223	472 224	1 227 776
		2014		94 445	566 669	1 133 331
		2015		90 667	657 336	1 042 664
		2016		86 889	744 225	955 775

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tabulka 8: Odpisový plán - AVIA

Název	Odpisová skupina	Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
AVIA D120	2	2011	1 487 800	297 560	297 560	1 190 240
		2012		476 096	773 656	714 144
		2013		357 072	1 130 728	357 072
		2014		238 048	1 368 776	119 024
		2015		119 024	1 487 800	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tabulka 9: Odpisový plán - prac.plošina

Název	Odpisová skupina	Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
prac.plošina	3	2009	1 393 000	139 300	139 300	1 253 700
Worldlift		2010		250 740	390 040	1 002 960
		2011		222 880	612 920	780 080
		2012		195 020	807 940	585 060
		2013		167 160	975 100	417 900
		2014		139 300	1 114 400	278 600
		2015		111 440	1 225 840	167 160
		2016		83 580	1 309 420	83 580

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tabulka 10: Odpisový plán - BMW X6

Název	Odpisová skupina	Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
BMW X6	2	2009	1 672 269	334 454	334 454	1 337 815
		2010		535 126	869 580	802 689
		2011		401 345	1 270 925	401 344
		2012		267 563	1 538 488	133 781
		2013		133 781	1 672 269	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tabulka 11: Odpisový plán - Ford ranger

Název	Odpisová skupina	Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
Ford Ranger	2	2012	460 000	92 000	92 000	368 000
		2013		147 200	239 200	220 800
		2014		110 400	349 600	110 400
		2015		73 600	423 200	36 800
		2016		36 800	460 000	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tabulka 12: Odpisový plán - Toyota hilux

Název	Odpisová skupina	Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
Toyota hilux	2	2012	575 000	115 000	115 000	460 000
		2013		184 000	299 000	276 000
		2014		138 000	437 000	138 000
		2015		92 000	529 000	46 000
		2016		46 000	575 000	0

(Zdroj: vlastní zpracování)

Celková částka daňových odpisů za jednotlivé roky bude součet odpisů u celého majetku. V tomto případě:

- za rok 2012 = 1 247 679 Kč
- za rok 2013 = 1 087 436 Kč
- za rok 2014 = 1 166 193 Kč
- za rok 2015 = 968 331 Kč
- za rok 2016 = 646 692 Kč

Pro stanovení částky, kterou lze odečíst od výsledku hospodaření, je nutné znát i výši účetních odpisů. Hodnoty jsou získané z účetnictví společnosti:

- za rok 2012 = 942 998 Kč
- za rok 2013 = 839 887 Kč
- za rok 2014 = 926 292 Kč
- za rok 2015 = 852 747 Kč
- za rok 2016 = 703 967 Kč

Základ daně se upravuje rozdílem mezi účetními a daňovými odpisy, a to:

- účetní odpisy > daňové odpisy → rozdíl přičtu k VH,
- účetní odpisy < daňové odpisy → rozdíl odečtu od VH.

2.3 Vytváření zákonných rezerv

Společnost nevyužívá možnosti tvorby zákonných rezerv k opravě hmotného majetku. Přitom téměř každý rok opravuje stroje a zařízení. Důvodem toho, že tuto možnost optimalizace nevyužívají je ten, že opravy jsou malé částky a podle jednatele by tato tvorba rezervy měla zanedbatelný význam. Ovšem do budoucna, v rozmezí 6 – 8 let plánují opravu budovy, kterou využívají jako skladiště pro materiál. Tato oprava bude zahrnovat novou fasádu a především opravu střechy. Předběžný rozpočet uvádí cenu opravy ve výši 1.200.000 Kč. O tvorbě rezervy na opravu této budovy již jednatel uvažuje.

Další velká oprava, která je naplánovaná za dva roky, tedy na rok 2015, je oprava pracovní plošiny. Oprava tohoto stroje je rozpočítána na částku 450.000 Kč.

2.3.1 Tvorby rezerv na opravy hmotného majetku

Výpočty jsou uvedené i za rok 2012, aby bylo ukázáno, jakou možnost optimalizace daně z příjmů právnických osob společnost nevyužila.

- Rezerva na opravu budovy – skladiště. Předběžný rozpočet opravy byl stanoven na částku 1.200.000 Kč. Oprava je plánovaná na rok 2017.

Tabulka 13: Tvorba rezervy - budova

Předmět opravy	Rezerva na opravu	Zdaňovací období					
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Budova	částka	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	- 1 200 000
	stav	240 000	480 000	720 000	960 000	1 200 000	0
Vliv na základ daně	rezerva	-240 000	-240 000	-240 000	-240 000	-240 000	+1 200 000
	oprava	0	0	0	0	0	-1 200 000

(Zdroj: vlastní zpracování)

- Rezerva na opravu pracovní plošiny Worldlift. Předběžný rozpočet je stanovený na částku 450.000 Kč. Oprava je plánovaná na rok 2015.

Tabulka 14: Tvorba rezervy - plošina

Předmět opravy	Rezerva na opravu	Zdaňovací období			
		2012	2013	2014	2015
Vysokozdvížná plošina	částka	150 000	150 000	150 000	-450 000
	stav	150 000	300 000	450 000	0
Vliv na základ daně	rezerva	-150 000	-150 000	-150 000	+450 000
	oprava	0	0	0	-450 000

(Zdroj: vlastní zpracování)

Pokud by společnost tvořila rezervy již v roce 2012, základ daně by se upravil o 390 000 Kč. Tato částka by značně ovlivnila daň z příjmů právnických osob.

2.4 Tvorba opravných položek

V následující tabulce jsou uvedeny dosud nesplacené pohledávky.

Tabulka 15: Neuhrazené pohledávky

Datum	Částka (Kč)	Splatnost	Opravná položka	Částka OP (Kč)
22. 9. 2010	117 300	22. 10.2009	ano	23 460
29. 11. 2010	89 390	29. 12.2009	ano	17 878
30. 12. 2010	75 900	30. 12.2009	ano	15 180
9. 6. 2010	61 600	25. 7. 2010	ano	12 320
30. 6. 2010	88 480	15. 8. 2010	ano	17 696
20. 12. 2010	481 845	20. 2. 2011	ne	x
30. 12. 2010	9 360	30. 1. 2011	ano	10 920
31. 5. 2011	52 480	30. 6. 2011	ano	10 496
31. 5. 2011	12 000	31. 5. 2011	ano	14 000
30. 6. 2011	57 120	14. 8. 2011	ano	11 424
30. 12. 2011	52 430	29. 1. 2012	ano	10 486
30. 12. 2011	247 620	29. 1. 2012	ne	x
30. 12. 2011	17 070	29. 1. 2012	ano	19 915
30. 12. 2011	52 480	29. 1. 2012	ano	10 496
31. 1. 2012	420 320	14. 2. 2012	ne	x
28. 2. 2012	370 620	14. 3. 2012	ne	x
1. 1.2013	185 000	13. 2. 2013	ano	37 000
29. 3. 2013	258 440	12. 4. 2013	ne	x

(Zdroj: vlastní zpracování)

Hodnota opravných položek z pohledávek je tvořena podle zákona o rezervách, § 8a. Tyto pohledávky mají rozvahové hodnoty do výše 200.000 Kč, a proto lze podle zákona

tvořit opravné položky do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky. K částkám přesahujícím hranici 200.000 Kč společnost nemůže tvořit opravné položky, protože nezahájila a nemá v plánu zahajovat rozhodčí či soudní řízení (zákon č. 593/1992).

Opravné položky budou uplatňovány na snížení základu daně posupně, a to:

- v roce 2012 – všechny pohledávky evidované do 30. 6. 2011,
- v roce 2013 – všechny pohledávky evidované do konce roku 2011,
- v roce 2014 – všechny pohledávky, kterou jsou prozatím evidované v roce 2013.

3 VLASTNÍ NÁVRH ŘEŠENÍ

V této kapitole jsou navrženy výpočty daně z příjmů právnických osob od roku 2012 až do roku 2016. Výsledky hospodaření z budoucích let jsou převzaty z finančního plánu společnosti.

Podnik pravidelně každý rok sponzoruje:

- českého reprezentanta v BMX – částka 30 000 Kč,
- fotbalový tým juniorů – částka 15 000 Kč.

Společnost zaměstnává jednoho zaměstnance s lehkým zdravotním postižením. Tento zaměstnanec pracuje ve skladu. Podnik využívá možnost uplatnit si slevu na tohoto zaměstnance ve výši 18 000 Kč.

Výpočty uvažují neměnicí se sazbu pro daň z příjmů právnických osob 19 %.

Společnost samozřejmě využívá i další možnosti, jak optimalizovat daň z příjmů PO, avšak tato práce se zabývá pouze optimalizací pomocí odpisů, rezerv a opravných položek.

3.1 Výpočet daně za rok 2012

Výsledek hospodaření za rok 2012 byl 1 201 100 Kč. Společnost v tomto roce využila pouze možnost snížení základu daně o rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Ovšem proto, že nezačala tvořit rezervy na plánované opravy hmotného majetku a neuplatila si opravné položky k neuhrazeným pohledávkám, zaplatila na dani z příjmů právnických osob o 99 370 Kč více.

Vlastní daňová povinnost za rok 2012 bez uplatnění zákonných rezerv a opravných položek vyšla ve výši 143 690 Kč:

VH	1 201 100
<u>odpisy</u>	<u>- 304 681</u>
mezisoučet	896 419
<u>dary</u>	<u>- 45 000</u>
mezisoučet	851 419
základ daně	851 000
daň 19 %	161 690
<u>sleva § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VDP	143 690

Vlastní daňová povinnost s uplatněním rezerv na opravu hmotného majetku a s uplatněním opravných položek k pohledávkám vyšla 44 320 Kč:

VH	1 201 100
odpisy	- 304 681
zákonné rezervy	- 390 000
<u>opravné položky</u>	<u>- 133 374</u>
mezisoučet	373 045
<u>dary</u>	<u>- 45 000</u>
mezisoučet	328 045
základ daně	328 000
daň 19 %	62 320
<u>sleva § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VDP	44 320

3.2 Výpočet daně za rok 2013

Rok 2013 je pro společnost zatím nepříznivým rokem. Dosud realizovala pouze malé projekty, na kterých není tak velký zisk, a veškeré nasmlouvané velké zakázky se přesunuly na příští rok nebo se zrušily. Podle propočtů jednatele a jeho účetní bude výsledek hospodaření dosahovat výše cca 800 000 Kč.

VH	800 000
odpisy	- 247 549
zákonné rezervy	- 390 000
<u>opravné položky</u>	<u>- 40 897</u>
mezisoučet	121 554
<u>dary</u>	<u>- 45 000</u>
mezisoučet	76 554
základ daně	76 000
daň 19 %	14 440
<u>sleva § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VDP	0

V tomto roce vyšla daň v tak malé výši, že si společnost nemohla uplatnit celou slevu na zaměstnance s lehkým zdravotním postižením. Pokud nastane takhle situace, je lepší například přerušit odpisování. Výhody z uplatňování odpisů se posune o rok, ale sleva na zaměstnance se posunout nesmí, takže by podnik o možnou slevu přišel. Po znovu zahájení odpisování se pokračuje v odpisování stejně, jako kdyby k žádnému přerušení nedošlo.

Možnost přerušování odpisování se využije u automobilu Ford ranger. Daňové odpisy celého majetku se musí tedy přepočítat:

- za rok 2013 = 940 236 Kč
- za rok 2014 = 1 202 993 Kč
- za rok 2015 = 1 005 131 Kč
- za rok 2016 = 683 492 Kč

Výpočet s přerušením odpisování majetku bude:

VH	800 000
odpisy	- 100 349
zákonné rezervy	- 390 000
<u>opravné položky</u>	<u>- 40 897</u>
mezisoučet	268 754
<u>dary</u>	<u>- 45 000</u>
mezisoučet	223 754
základ daně	223 000
daň 19 %	42 370
<u>sleva § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VDP	24 370

3.3 Výpočet daně za rok 2014

Na rok 2014 podnik uzavřel smlouvy na dva velké projekty, jedná se o speciální stavební úpravy mostu a tunelu. Kvůli těmto zakázkám bude podnik potřebovat více zaměstnanců a také nové stroje. Podle jednatele bude potřeba koupit další pracovní plošinu, terénní automobil a vysokotlaké tryskací zařízení. Množství pořízení majetku se bude odvíjet podle upřesnění zakázky. Nákup nového hmotného majetku by měl proběhnout během 3 měsíce roku 2014, před začátkem zakázek.

Ceny nového zařízení jsou odhadovány takto:

- pracovní plošina 1 450 000 Kč,
- automobil 650 000 Kč,
- vysokotlaké tryskací zařízení 130 000 Kč.

Společnost bude u nového majetku opět využívat metodu zrychleného odpisování. U pracovní plošiny se využije možnost zvýšení odpisu v 1. roce, abychom docílili větší optimalizace. Jelikož společnost bude prvním vlastníkem tohoto dlouhodobého majetku, může tuto možnost využít.

Daňové odpisy u nového majetku budou:

- pracovní plošina = 290 000 Kč,

- automobil = 130 000 Kč,
- vysokotlaké tryskací zařízení = 26 000 Kč.

Podle finančního plánování by se měl výsledek hospodaření pohybovat okolo částky 2 500 000 Kč. Pokud by VH skutečně dosáhl takové výše, společnost plánuje navýšit sponzoring o 100 %.

VH	2 500 000
odpisy	- 276 701
zákonné rezervy	- 390 000
<u>opravné položky</u>	<u>- 37 000</u>
mezisoučet	1 796 299
<u>dary</u>	<u>- 90 000</u>
mezisoučet	1 706 299
základ daně	1 706 000
daň 19 %	324 140
<u>slevy § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VDP	306 140

3.4 Výpočet daně za rok 2015

V tomto roce proběhne oprava pracovní plošiny Worldlift, na kterou je vytvořena rezerva ve výši 450 000 Kč.

Pokud všechny projekty naplánované na rok 2014 budou probíhat podle plánu, dá se očekávat, že společnost získá další projekty od stejných obchodních partnerů. Jelikož společnost neplánuje na hodně let dopředu, jednatel nedokáže přesně říci, jestli se výsledek hospodaření bude dál zvyšovat nebo ne. Pokud nenastane nějaká zásadní situace, jednatel odhaduje, že výsledek hospodaření bude zůstat ve stejné výši, tzn. 2 500 000 Kč.

VH	2 500 000
odpisy	- 152 384
zákonné rezervy	- 240 000
<u>opravné položky</u>	<u>0</u>
mezisoučet	2 107 616
<u>dary</u>	<u>- 90 000</u>
mezisoučet	2 017 616
základ daně	2 017 000
daň 19 %	383 230
<u>slevy § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VDP	365 230

3.5 Výpočet daně za rok 2016

V tomto roce dojde k situaci, kdy účetní odpisy mají vyšší hodnotu než daňové. To znamená, že rozdíl mezi odpisy se bude přičítat k výsledku hospodaření.

VH	2 500 000
odpisy	+ 20 475
zákonné rezervy	- 240 000
<u>opravné položky</u>	<u>0</u>
mezisoučet	2 280 475
<u>dary</u>	<u>- 90 000</u>
mezisoučet	2 190 475
základ daně	2 190 000
daň 19 %	416 100
<u>sleva § 35</u>	<u>- 18 000</u>
VPD	398 100

3.6 Shrnutí výpočtů

V tabulce je uvedeno shrnutí všech výpočtů daně z příjmů právnických osob společnosti XY, s. r. o. od roku 2012 do roku 2016. V roce 2012 je daňová povinnost nízká především kvůli velkému odpočtu odpisů, tvorby rezerv a opravných položek. V roce 2013 byla využita metoda přerušování odpisování u jednoho hmotného majetku z toho důvodu, aby mohla být uplatněna celá sleva na zaměstnance s lehkým zdravotním postižením. Vlastní daňová povinnost v roce 2014 vzrostla kvůli zvyšujícímu se výsledku hospodaření. V roce 2016 se k výsledku hospodaření musel přičíst rozdíl mezi odpisy, kdy byly účetní odpisy vyšší než daňové.

V každém roce je využita možnost slevy 18 000 Kč na zaměstnance s lehkým postižením. Dále je uplatněn sponzoring jako odčitatelná položka. Díky zvyšujícímu se zisku, společnost tuto částku zvýšila ze 45 000 Kč na 90 000 Kč.

Kvůli zvyšující se dani od roku 2014 bych společností doporučila využívat i další možnosti optimalizace základu daně, například nákup hmotného majetku na leasing nebo zvýšení částky na sponzoring.

Tabulka 16: Shrnutí VDP

	2012	2013	2014	2015	2016
VH	1 201 100	800 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Odpisy	- 304 681	- 100 349	- 276 701	- 152 384	20 475
Rezervy	- 390 000	- 390 000	- 390 000	- 240 000	- 240 000
Opravné položky	- 133 374	- 40 897	- 37 000	0	0
Mezisoučet	373 045	268 754	1 796 299	2 107 616	2 280 475
Dary	- 45 000	- 45 000	- 90 000	- 90 000	- 90 000
Mezisoučet	328 045	223 754	1 706 299	2 017 616	2 190 475
Základ daně	328 000	223 000	1 706 000	2 017 000	2 190 000
Daň 19 %	62 320	42 370	324 140	383 230	416 100
Slevy	- 18 000	- 18 000	- 18 000	- 18 000	- 18 000
VDP	44 320	24 370	306 140	365 230	398 100

(Zdroj: vlastní zpracování)

3.7 Hodnocení výpočtů společnosti

Po zpracování bakalářské práce jsem výpočty předložila k prostudování jednateli společnosti. Ve výpočtu, kde bylo srovnání výpočtu daně bez a s možnostmi optimalizace daně, jsem jednateli ukázala, kolik finančních prostředků můžou ušetřit, pokud budou tyto možnosti využívat pravidelně. Na základě těchto návrhů k optimalizaci jejich daně usoudil, že tvorba rezerv na opravu hmotného majetku je opravdu dobrý způsob, jak docílit snížení základu daně. Zároveň je to výhodné pro společnost v tom, že se náklady spojené s opravou rozdělí do několika let a podnik nemusí najednou vynaložit velké množství finančních prostředků. Díky těmto návrhům se společnost rozhodla, že tyto rezervy začnou tvořit na veškeré větší plánované opravy, u kterých přesáhne rozpočet částku 200 000 Kč.

K řešení neuhrazených pohledávek jsem společnosti navrhla, aby k pohledávkám tvořily opravné položky a k těm, které mají rozvahovou hodnotu vyšší jak 200 000 Kč, zahájili rozhodčí řízení. S tvorbou opravných položek majitel souhlasí, tuto možnost už několikrát v minulosti využili, ale se zahajováním rozhodčího řízení nesouhlasí. Důvodem je prý velká administrativní náročnost a stejně tak i nejistý výsledek toho, zda bude pohledávka vůbec zaplacená. Větší přednost řešení těchto důležitějších pohledávek vidí v postoupení pohledávek společností, které se tímto oborem zabývají. Značnou částku z této pohledávky zaplatí vymáhací společnosti, ale prý je to pro jednatele stále přijatelnější možnost, jak alespoň část z neuhrazené částky získat.

Při odpisování majetku bude společnost stále využívat zrychlený způsob odpisování, avšak pro optimalizaci prý budou využívat možnost zvýšení odpisu v prvním roce.

Jednatel společnosti připustil, že díky této práci si uvědomil, kolik peněz mohl ušetřit na daních, kdyby využíval všechny optimalizační metody. Práce mu prý ukázala nové možnosti, kterých bude v budoucnu určitě využívat.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo navrhnout jedno z možných řešení optimalizace daňové povinnosti u vybraného podnikatelského subjektu. Zároveň vše musí být dle zákonem stanovených podmínek. K dosažení co nejvýhodnějšího výsledku se použily možnosti využití daňových odpisů a přerušeni odpisování, kterého se využilo v roce 2013, aby se mohla uplatnit sleva na zaměstnance s lehkým postižením v plné výši 18 000 Kč. V roce 2014 by bylo vhodné využít možnosti zvýšení vstupní ceny u nové hmotného majetku, na kterou má společnost nárok. Další možnost, která se použila v bakalářské práci, byla tvorba zákonných rezerv na opravu hmotného majetku. Společnost tuto možnost optimalizace zatím nepoužila i přesto, že by tímto způsobem mohla rapidně snížit základ daně. V této práci byla právě tato možnost nejzásadnější. Pro podniky je ovšem výhoda v tom, že na plánované opravy se podnik připravuje postupně a nemusí najednou vynaložit velkou částku finančních prostředků, kterou nemusí v danou chvíli disponovat.

Poslední použitou metodou na optimalizaci základu daně, byly opravné položky k neuhrazeným pohledávkám. Jelikož společnost eviduje velké množství pohledávek, je tato možnost pro společnost velkým bonusem, který bohužel zatím nevyužívá. Pokud společnost nechce zahajovat rozhodčí či soudní řízení na vymáhání pohledávek, může tyto opravné položky tvořit pouze k pohledávkám do hodnoty 200 000 Kč. I tyto opravné položky mají značný vliv na snížení základu daně.

Společnost se samozřejmě snaží i jinými způsoby optimalizovat svoji daňovou povinnost. Možnosti, které podnik využívá, jsou například nákup hmotného majetku na finanční leasing a v minulosti využila možnost odečtení daňové ztráty, ve které se ocitla na začátku podnikání, tedy v roce 2009.

Do budoucna by se měla společnost více zaměřit na tvorby opravných položek k neuhrazeným pohledávkám, které pro ni mohou být velkou možností optimalizace. Dále by se podnik měl zamyslet nad tvorbou rezerv na opravy majetku, které jsou v tomto odvětví podnikání zcela běžnou záležitostí.

Optimalizovat daň vyžaduje velmi dobrou znalost zákona o daních z příjmů, o rezervách a mnoho dalších zákonů. Pokud ovšem tuto znalost jednatel, účetní nebo

ekonom společnosti ovládá, znamená to velké ušetření finančních prostředků, které se dají vynaložit na mnohem důležitější záležitosti týkající se rozvoje společnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BARTOŠÍKOVÁ, M. a I. ŠTENGLOVÁ. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-734-0.

BĚHOUNEK, P. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. 10. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-659-4.

BREZANIOVÁ, M A KOLEKTIV. *Daně a účetnictví: Vzory a případy 2012*. 1. vydání. Těšín: Poradce 2012. EAN 120103108.

DRBOHLAV, J. a T. POHL. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-599-1

FINANCE MEDIA. Daň z příjmů právnických osob. *Finance.cz* [online]. [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/dane-z-prijmu-pravnickych-osob/

HNÁTEK, M. a D. ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady 2012*. 1. vydání. Praha: ESAP s. r. o., 2012. ISBN 978-80-260-0618-3

Interní materiály společnosti.

KŘEMEN, B. *100 legálních daňových triků 2012*. 2. vydání. Praha: Grada, 2012. ISBN978-80-260-0294-9.

KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie*. Praha: Aspi, 2009. ISBN 978-80-7357-423-9.

KUCHYŇKOVÁ, H. *Daňová optimalizace ve vybraném podnikatelském subjektu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 98 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Pavel Svirák, Dr.

MACHÁČEK, Ivan. Optimalizace daňové povinnosti v daňovém přiznání prostřednictvím daňových odpisů hmotného majetku. *e-Bulletin Komory daňových poradců České republiky*. [online]. 2012, 3, s. 5 – 11 [cit. 2013-04-20]. ISSN 1211-9946.

MRKOSOVÁ, J. *Účetnictví 2012 učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. 1. vydání. Brno: Edika, 2012. ISBN 978-80-266-0040-4

PELC, V. *Daňové odpisy: Strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-387-5.

SEDLÁČEK, J. - HÝBLOVÁ, E. - KRÍŽOVÁ, Z. - VALOUCH, P. *Základy finančního účetnictví*. Praha: Ekopress, 2005. 331 s. ISBN 80-86119-95-5.

VALOUCH, P. *Účetní a daňové odpisy 2010*. 5. vydání. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3201-5.

WOLTERS KLUWER ČR. Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob. *Danarionline.cz* [online]. [cit. 2012-12-05]. Dostupné z www.danarionline.cz/sazby--vzory--tabulky/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-pravnicky-ch-osob/

Zákon č. 234/2004 o dani z přidané hodnoty.

Zákon č. 586/1992 o daních z příjmů.

Zákon č. 593/1992 o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

SEZNAM ZKRATEK

PO právnická osoba

VDP vlastní daňová povinnost

OP opravná položka

ČR Česká republika

EU Evropská unie

ZR zákon o rezervách

DPH daň z přidané hodnoty

VC vstupní cena

BMX bicycle motorcross

VH výsledek hospodaření

SEZNAM TABULEK:

Tabulka 1: Sazby daně z příjmů PO	16
Tabulka 2: Doba odpisování	24
Tabulka 3: Dělení rezerv	28
Tabulka 4: Členění opravných položek	31
Tabulka 5: Koeficienty pro odpisování	36
Tabulka 6: Seznam majetku	37
Tabulka 7: Odpisový plán - budova	37
Tabulka 8: Odpisový plán - AVIA	38
Tabulka 9: Odpisový plán - prac.plošina	38
Tabulka 10: Odpisový plán - BMW X6	38
Tabulka 11: Odpisový plán - Ford ranger	39
Tabulka 12: Odpisový plán - Toyota hilux	39
Tabulka 13: Tvorba rezervy - budova	40
Tabulka 14: Tvorba rezervy - plošina	41
Tabulka 15: Neuhrazené pohledávky	41
Tabulka 16: Shrnutí VDP	49

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Pohledávky za rok 2011	36
---	----